

PPWR nyt

- EU:n uuden pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen toimeenpano

Pakkausalan ympäristöseminaari
20.5.2025
Helsingin Messukeskus

Tarja-Riitta Blauberg
Ympäristöneuvos, YM

Esityksen sisältö

- Pakkausjäteasetus ja kansallisen lainsäädännön muuttaminen
- Pakkauksia koskevat tuotevaatimukset
- Kielletyt pakkaustyypit / käyttötarkoitukset
- Pakkausten määrän vähentämis- ja kierrätystavoitteet
- Uudelleenkäytön edistäminen
- Pakkausten tuottajavastuu
- Eri toimijoiden velvoitteita
- Soveltamisen aikataulu
- Tulevia EU-säädöksiä

EU:n uusi pakkaus- ja pakkausjäteasetus (EU) 2025/40

Asetus luo yhtenäiset puitteet

- Tuli voimaan 11.2.2025
- Sovelletaan 12.8.2026 alkaen
- Kumoo olemassa olevan pakkausjätedirektiivin 94/62 12.8.2026

- Sellaisenaan voimassa olevaa lainsäädäntöä
- Kansallinen päällekkäinen tai mahdollisesti ristiriitainen lainsäädäntö kumottava 12.8.2026 mennessä
- Tulevat komission ohjeet, delegoidut- ja täytäntöönpanosäädökset

Siirtymäaikoja ja kansallista soveltamista

- Lukuisia siirtymäaikoja eri vaatimuksille
- Osa vanhan direktiivin säännöksistä voimassa siirtymäajan

- Säännökset, jotka edellyttävät kansallista lisäsäätelyä (tuottajavastuu, viranomaiset, rangaistussäännökset)
- Säännökset, joissa kansallista liikkumavaraa (tuottajavastuu, valtuudet kansallisiin poikkeuksiin tai pidemmälle menevään säätelyyn)

1. Säännökset, jotka sellaisenaan sovellettavaa lainsäädäntöä

- Ei kansallista harkinnanvaraa
 - Päällekkäiset kansalliset olemassa olevat säännökset poistettava
 - Tarvittavat informatiiviset viittaukset lisättävä
 - Soveltamisala, määritelmät
 - Pakkauksia koskevat merkintä- ja tuotevaatimukset
 - Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen
 - Pakkausten uudelleenkäyttövaatimukset
 - Kielletyt pakkausmuodot
 - Eri toimijoiden velvoitteet
 - Kierrätystä sekä pakkausjätteen määrän vähentämistä koskevat tavoitteet
- Virkamiesvalmistelu
 - Valmistelu kytketään soveltuvin osin kiertotalouslain valmisteluun
 - Viimeistään 12.8.2026

2. Säännökset, joista on säädettävä kansallisesti

- Osa vaatimuksista/säännöksistä on kokonaan uusia
- Osa edellyttää olemassa olevan lainsäädännön täydentämistä tai muuttamista
- Rajoitetusti kansallista harkinnanvaraa asetuksen säätämässä rajoissa
- Toimivaltaiset viranomaiset
- Rangaistussäännökset
- Sallittujen biohajoavien pakkausten määrittäminen
- Uudelleenkäyttöä koskevat tietyt poikkeukset
- Pakollisten keräystavoitteiden asettaminen
- Pantti- ja palautusjärjestelmiä koskevat vaatimukset
- VNA 1318/2022 (SUP) muuttaminen
- Virkamiesvalmistelu
- Valmistelu kytketään soveltuvin osin kiertotalouslain valmisteluun
- Keskeisten sidosryhmien + JÄKKI-ryhmän (jätealan ja kiertotalouden yhteistyöryhmä) kuuleminen
- Viimeistään 12.8.2026 / mahdollisiin siirtymäaikoihin mennessä
- Viranomaisten ilmoittaminen 12.7.2025

3. Säännökset, jotka edellyttävät kansallisia toimenpiteitä

- Osa toimista vaatinee lainsäädännön muutoksia
- Osa toteutetaan valtakunnallisen jätesuunnitelman päivityksen yhteydessä
- Osa mahdollisesti green deal:llä (muovikassit)?
- Toimenpiteet asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi (vähentäminen, kierrätys)
- Valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan sisällytettävä pakkausten jätehuolto ja vähentäminen
- Kannustaminen uudelleentäyttö- ja uudelleenkäyttöjärjestelmien perustamiseen
- Pyrittävä panttijärjestelmän laajentamiseen (materiaalit + uudelleenkäyttö)
- Virkamiesvalmistelu + selvitykset
- Kytetään soveltuvin osin kiertotalouslain valmisteluun
- Osittain kytkeytyy valtakunnallisen jätesuunnitelman valmisteluun
- Osa toimista sovitetaan asetuksessa säädettyihin määrä- ja siirtymäaikoihin

4. Säännökset, joissa jäsenvaltioilla harkinnanvaraa

- Edellyttävät pääsääntöisesti muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön

- Kansallisesti tiukemmat vaatimukset tietyissä uudelleenkäyttövelvoitteissa tai pakkausten vähentämistavoitteissa
- Kansalliset poikkeukset tietyin edellytyksin tietyissä uudelleenkäyttövaatimuksissa
- Tietyt säännökset koskien mm. tuottajavastuuta
- Tietyt säännökset koskien pakkausjätehuoltoa
- Taloudelliset ohjauskeinot pakkausjätteen määrän vähentämiseksi
- Vähentämistavoitteiden vertailuvuoden muuttaminen tietyin edellytyksin

- Virkamiesvalmistelu
- Valmistelu kytketään soveltuvin osin kiertotalouslain valmisteluun
- Keskeisten sidosryhmien + JÄKKI-ryhmän kuuleminen
- 12.8.2026 / tai asetuksessa säädetyt siirtymäajat

Pakkausten tuotevaatimuksia

Pakkauksia koskevat vaatimukset

Kierrätettävyys

1.1.2030

-> Täytettävä kierrätettävyysluokka A, B tai C (= 70 %)

1.1.2035

-> Voitava kierrättää laajamittaisesti

1.1.2038

-> Täytettävä kierrätettävyysluokka A tai B (= 80 %)

Pohjana mukautetuille tuottajavastuukmaksuille

Kierrätetyn muovin käyttöosuusvelvoite

Asteittain kiristyvät tavoitteet

- **1.1.2030**
- **1.1.2040**

1.1.2029 alkaen laskennassa noudatettava täytäntöönpanosäädosä (annetaan viim. 31.12.2026)

(+ SUPD PET-muovipullot 2025 alk)

Kompostoitavuus

12.2.2028 alkaen tee- ja kahvipussien ja hedelmien ja vihannesten tarrojen on oltava kompostoituvia

Jäsenmaat voivat edellyttää myös muovikasseilta ennen 12.2.2026

Kielletyt aineet

- Pb, Cr6, Cd, Hg
- 12.8.2026 PFAS elintarvikekontakti pakkauksissa

Minimointi

1.1.2030 minimointi

- arvioidaan liitteen IV kriteereillä
- tyhjän tilan osuus max 50 %

12.2.2027

standardisointispyyntö minimoinnista

11.2.2025

Uudelleenkäytettävän pakkauksen vaatimukset

12.2.2027 säädös minimikiertojen lukumäärästä

Merkinnät

12.8.2028

Kuluttajapakkausten ja jäteastioiden merkinnät

12.8.2028 kierrätetyn pitoisuus, biopohjaisen osuus

12.2.2029 uudelleenkäytettävät pakkaukset

12.2.2027 Tuottajavastuun merkintöjen säännöt

Uudelleenkäyttötavoitteet

1.1.2030 uudelleenkäyttöä koskevat sitovat tavoitteet kuljetus-, ryhmä- ja juomapakkauksille

12.2.2027

Uudelleentäyttömahdollisuus

12.2.2028

Uudelleenkäyttömahdollisuus

1.1.2030 pyrkimys 10 %

1.1.2030 kielletyt pakkaukset

12.2.2027 ohje

Vaatimuksenmukaisuuden osoittaminen ja dokumenttien säilytys 5-10 v.

Kielletyt ja huolta aiheuttavat aineet

Art 5

- Komission pitää seurata huolta aiheuttavia aineita pakkauksissa ja tarvittaessa ryhtyä tarpeellisiin toimiin. Laadittava 2026 loppuun mennessä raportti ECHAN kanssa
 - Haitalliset vaikutukset uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen -> kierrätettävyyden suunnittelua (DfR) koskevat kriteerit
 - Haitalliset vaikutukset ihmisen turvallisuuteen ja ympäristöön (kemikaaliturvallisuus) -> REACH
- Jäsenmaa voi pyytää komissiota rajoittamaan huolta aiheuttavia aineita muiden kuin kemikaaliturvallisuuden perusteella, jos ne haittaavat uudelleenkäyttöä ja kierrätystä
- **12.8.2026 alkaen** elintarvikekontaktipakkauksia ei saa asettaa markkinoille, jos ne sisältävät PFAS aineita tietyn asetuksessa säädetyn raja-arvon yli
- Pb, Cr-6, Cd, Hg yhteispitoisuus ei saa ylittää 100 mg/kg, -> deleg. säädöksellä raja-arvojen muuttaminen

Kierrätetyn muovin pitoisuusvaatimus

Art 7

Pakkaustyyppi	2030 (%)	2040 (%)
Kontaktimateriaalipakkaukset, PET (pl. juomapullot)	30	50
Kontaktimateriaalipakkaukset , muut kuin PET (pl. juomapullot)	10	25
Kertakäyttöiset muoviset juomapullot	30	65
Muut muovipakkaukset kuin em.	35	65

- kierrätetty muovi kulutuksen jälkeistä muovia
- tietyin poikkeuksin, mm. kompostoituvat, vaarallisten aineiden pakkaukset, lääkinnälliset, muoviosat, joiden osuus alle 5 % kokonaispainosta
- Komissiolta täytäntöönpanosäädös 31.12.2026 laskentamenetelmästä ja todentamisesta
- 1.1.2028 vaatimusten uudelleenarviointi

SUPD:2025 alkaen PET-juomapullojen sisällettävä kierrätettyä muovia keskimäärin 25 % kaikista jäsenvaltion markkinoille saatetuista PET-pulloista

Kompostoituvat pakkaukset

Art 9

- 12.2.2028 teepussien sekä hedelmien ja vihannesten tarrojen on oltava kompostoituvia laitotosuhteissa (tai kotikompostissa, jos jäsenvaltio edellyttää)
- Jäsenmaat voivat edellyttää kompostoitavuutta myös erittäin kevyiltä ja kevyiltä muovikasseilta, kahvikapsuleilta ja muilta pakkauksilta, joilta jäsenmaa on edellyttänyt kompostoitavuutta ennen asetuksen soveltamista ja jos ne soveltuvat biojätteiden keräykseen.
- Jäsenvaltioiden on määriteltävä, millaisia muita biohajoavia tai kompostoituvia pakkauksia sallitaan kerättäväksi yhdessä biojätteiden kanssa
- Muiden biohajoavien pakkausten on oltava materiaalikierrätykseen sopivia viim. 3 v. kuluttua.
- 12.2.2026 viimeistään komission standardointipyyntö laitos- ja kotikompostissa kompostoituvista pakkauksista

Uudelleenkäytettävät pakkaukset 1.

(Art 11, 26, 27, liite VI)

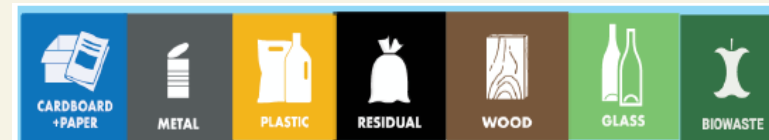
- **Markkinoille saatettu pakkaus katsotaan uudelleenkäytettäväksi, jos** se
 - on tarkoitettu ja suunniteltu uudelleenkäytettäväksi ja kestävämmän mahdollisimman monta kiertoa
 - täyttää terveys-, turvallisuus ja hygieniavaatimukset
 - voidaan tyhjentää, purkaa ja täyttää uudelleen siten, että tuotteen laatu ja turvallisuus säilyy
 - voidaan kunnostaa, kiinnittää merkintöjä ja kierrättää jätteenä (liite VI, osa B)
- Uudelleenkäytettävät pakkaukset, jotka on lähetetty kunnostettaviksi, eivät ole jätettä
- 12.8.2026: Uudelleenkäytettävän pakkauksen ensimmäistä kertaa jäsenmaan markkinoille saataville asettavan on huolehdittava siitä, että jäsenvaltiossa on käytössä ko. pakkausten **uudelleenkäyttöjärjestelmä** + kannustin keräyksen varmistamiseksi ja järjestelmän täytettävä liitteen VI vaatimukset. Kuvattava teknisissä asiakirjoissa.
- Uudelleenkäytettäviä pakkauksia käyttävien talouden toimijan on osallistuttava uudelleenkäyttöjärjestelmään ja palautettava ne (suljetun) järjestelmän keräyspisteeseen

Pakkausten ja jäteastioiden merkinnät

Art 12 ja 13

- 12.2.2027 tuottajavastuujärjestelmää koskevat merkinnät: pakkaukset voidaan merkitä QR-koodilla tai digitaalisella merkinnällä
- 12.8.2028 merkintä (piktogrammi) pakkauksen koostumuksesta helpottamaan lajittelua, ei koske kuljetuspakkauksia (pl. etämyynti) eikä panttijärjestelmää
- 12.8.2028 vastaava piktogrammi jätteastioihin
- 12.8.2026 komission täytäntöönpanosäädös merkinnöistä
- 12.2.2029 uudelleenkäytettäviin merkintä uudelleenkäytettävyydestä, lisätiedot järjestelmästä ym. QR koodilla (pl. avoimen kierron järjestelmä, jolla ei järjestelmän haltijaa)
- Biopohjaisen materiaalin ja kierrätetyn muovin sisällön merkinnästä täytäntöönpanosäädös
- Huolta aiheuttavat aineet merkittävä 2030 alkaen avoimella digitaalisella teknologialla
- Olemassa olevissa (ennen 1.1 2029) panttijärjestelmissä voidaan säilyttää kansalliset merkinnät

Biopohjaiset muovit

- Määritelmä (art. 3.49):
 - 'biopohjaisella muovilla' tarkoitetaan muovia, joka on valmistettu biologisista resursseista, kuten biomassaraaka-aineesta, orgaanisesta jätteestä tai sivutuotteista; riippumatta siitä, onko se biohajoavaa vai ei-biohajoavaa
- Komission arvioitava viimeistään 12.2.2028 biopohjaisten materiaalien teknologian kehitystä ja ympäristötehokkuutta ottaen huomioon säädetyt kestävyyskriteerit
- Komissio tekee tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen
 - kestävyysvaatimukset biopohjaisten aineiden käytölle muovipakkauksissa
 - tavoitteet biopohjaisten muovien käytölle muovipakkauksissa
 - mahdollisuus korvata biopohjaisella muovilla kierrätettyä muovia, jos elintarvikekontaktiin soveltuvaa kierrätettyä muovia ei riittävästi saatavilla

Vaatimus juomapakkausten pantti- ja palautusjärjestelmistä

Tavoitteet

- 2029 mennessä muovi- ja alumiini-juomapakkauksista erilliskerättävä 90 %
- Perustettava panttijärjestelmä
- Ensimmäinen raportointivuosi 2028

Minimivaatimukset

- 1.1.2029 alkaen sitovia uusille järjestelmille ja vanhoille, joissa erilliskeräystavoite ei täyty
- Ei koske uudelleenkäytettäviä eikä muita materiaaleja
- Rajakauppaa käyville lisävaatimuksia

Poikkeusmahdollisuus

- Jäsenvaltio voidaan vapauttaa panttijärjestelmävelvoitteesta, jos:
 - erilliskeräys on yli 80 % v. 2026
 - hyväksytty täytäntöönpanosuunnitelma 90 % keräystavoitteen täyttymisestä v. 2029

Jäsenvaltioiden on pyrittävä ottamaan käyttöön pantti- ja palautusjärjestelmiä **myös lasipulloille ja kartonkisille** juomapakkauksille

Kielletyt pakkaukset

Kielletyt pakkaukset 2030 alkaen

Art 25, liite V

- Myyntipisteessä käytettävät kertakäyttöiset muoviset ryhmäpakkaukset (kutistekalvot)
- Tuoreiden hedelmien ja vihannesten kertakäyttöiset (< 1,5 kg) muovipakkaukset
- Kertakäyttöiset muovipakkaukset ravintola-alan omassa tarjoilussa
- Hotellien pienet kertakäyttöiset kosmetiikkapakkaukset
- Erittäin ohuet muovikassit (pl. irtomyytävät elintarvikkeet hygieniasyistä tai elintarvikehävikin ehkäisemiseksi)
- Komission alustavan tulkinnan mukaan SUPD kertakäyttöisen muovituotteiden määritelmää sovelletaan myös liitteen V kielletyissä pakkauksissa
- Komission **ohjeet** viimeistään **12.2.2027** kielletyistä pakkauksista ja kieltojen poikkeuksista
 - 7 v. kuluttua (12.2.2032) rajoitusten uudelleenarviointi

Uusia kieltoja SUP direktiiviin 12.2.2029

- SUP-direktiivissä kiellettyjen kertakäyttöisten muovituotteiden listaa laajennetaan **12.2.2029**:
 - Vaahdotetusta (EPS) **tai puristetusta (XPS)** polystyreenistä valmistetut elintarvikepakkaukset
 - Vaahdotetusta (EPS) **tai puristetusta (XPS)** polystyreenistä valmistetut juomapakkaukset
 - Vaahdotetusta (EPS) **tai puristetusta (XPS)** polystyreenistä valmistetut juomamukit
 - Kutistekalvo, jota käytetään lento- tai rautatieasemilla matkatavaroiden suojaamiseksi kuljetuksen aikana
 - Polystyreenilastut ja muut muovit, joita käytetään pakattujen tavaroiden suojaamiseksi kuljetuksen ja käsittelyn aikana
 - Monipakkausten muovirenkaat, joita käytetään asetuksen (EU) 2025/40 3 artiklan 1 kohdan 6 alakohdassa tarkoitettuna ryhmäpakkauksena

Pakkausmäärän vähentämistä ja kierrätystä koskevat tavoitteet

Pakkausjätteen määrän vähentämistavoite

- Vähentämistavoitteet
 - 5 % vähemmän **pakkausjätettä** henkeä kohti vuonna 2030 (=14 % vähemmän kuin vuonna 2022), 10 % 2035 ja 15 % 2040 verrattuna vuoden 2018 tasoon (art 43)
 - **Muovikassien** kulutuksen kestävä väheneminen = max 40 kpl / asukas 2025 (art 34)
 - Viimeistään 12.2.2032 tavoitteiden uudelleentarkastelu, mahdollisesti materiaalikohtaiset tavoitteet
- Pakkausjätteen määrän ja roskaantumisen vähentämissuunnitelma
- Jäsenvaltioiden on kannustettava ravintoloita jne. tarjoamaan asiakkailleen hanavettä ilmaiseksi tai alhaista maksua vastaan

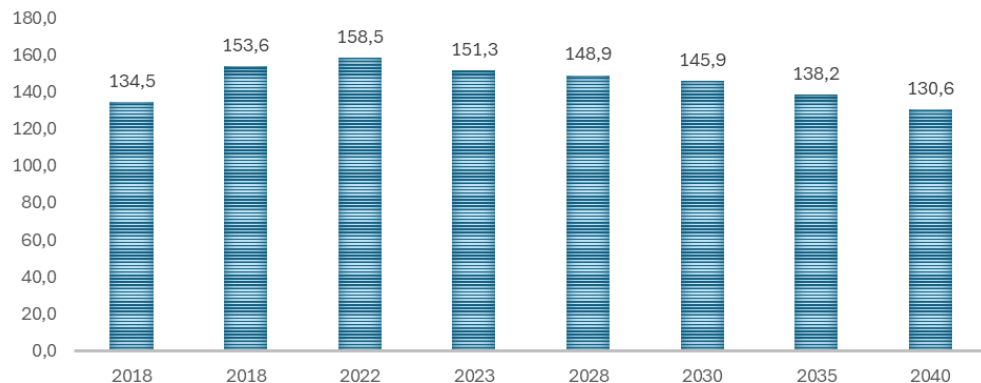
Jäsenmaiden vähentämis- ja kierrätystavoitteet

Pakkausjätteen määrän vähentämistavoite suhteessa 2018 määrään kg/as

2030	5 %
2035	10 %
2040	15 %

12.2.2032 tavoitteiden uudelleentarkastelu + mahdolliset materiaaliokohtaiset tavoitteet

Pakkausjättemäärä kg/asukas

Vuoden 2018 EU:lle raportoituja pakkausjättemäärätietoja tarpeen korjata takautuvasti vastaamaan nykyistä laskentamenetelmää

Kierrätystavoitteet

Pakkauslaji	2022 (%) toteuma	2025 (%)	2030 (%)
Muovi	31	50	55
Puu	20	25	30
Fe	67	70	80
Al	87	50	60
Lasi	94	70	75
Paperi ja kartonki	99	75	85
Kaikki yhteensä	60	65	70

- **Muovikassien vähentämistavoite**
- Pyrkimys kulutuksen kestävään vähenemiseen = max 40 kpl / asukas 2025
- 12.2.2032 arvio: mahdollisesti muut kassimateriaalit

Pakkausten uudelleenkäytön edistäminen

Uudelleenkäyttötavoitteet (1/4)

B2C kuljetuspakkaukset (art 29.1)

- Tavoitteet vuodelle 2030 sitovia ja vuodelle 2040 suuntaa-antavia (pyrkimyksiä)
- Vaatimus kohdistuu talouden toimijoihin, jotka käyttävät B2C kuljetuspakkauksia, ml. etäkauppa
- Raportointi toimivaltaiselle viranomaiselle vuosittain 30.6. mennessä
 - 30.6.2027 täytäntöönpanosäädös laskentamenetelmästä
- 1) **kuljetuspakkaukset EU-alueella** (ml. etämyynti): uudelleenkäyttötavoite (käytettyjen pakkausyksiköiden lkm) **40 % 2030**, 70 % pyrkimys 2040
 - kuormalavat, kokoontaitettavat muovilaatit, laatit, pakkausalustat, muovilaatit, IBC-pakkaukset, sangot, tynnyrit tai kanisterit (ml. taipuisat muodot), lavahuput, lavansidontanauhat

1 kuljetuspakkausyksikkö:

- 1 kuormalava (uudelleenkäytettävä)
- 1 muovinen kiristekalvo-lavahuppu (kertakäyttöinen)
- 24 pahvilaatikkoa (pahvilaatit suljettu ulos)

→ Uudelleenkäyttöaste 50 %

Uudelleenkäyttötavoitteet (2/4)

B2B kuljetuspakkaukset (art 29.1-4)

- 2) **kuljetuspakkaukset eri toimipaikkojen välillä tai sidosyritysten välillä EU:ssa:**
uudelleenkäyttötavoite **100 %** (tulossa lavahappuja ja nauhoja koskeva poikkeus)
- 3) **kuljetuspakkaukset saman maan taloudellisten toimijoiden välillä B2B:**
uudelleenkäyttötavoite **100 %** (tulossa lavahappuja ja nauhoja koskeva poikkeus)

Poikkeukset kuljetuspakkausten uudelleenkäyttövelvoitteesta (kohdat 1-3):

- vaarallisten aineiden kuljetuspakkaukset
- suurten koneiden, laitteiden tai hyödykkeiden räätälöidyt pakkaukset
- joustavasta materiaalista valmistetut elintarvikekontaktipakkaukset
- kartonkilaatikot

Uudelleenkäyttötavoitteet (3/4)

Ryhmäpakkaukset (art 29.5)

- **Laatikat**, joita käytetään **ryhmäpakkauksina** kuluttajapakkauksen ulkopuolella (pl. kartonkilaatikat): **10 % 2030**, 25 % pyrkimys 2040 (lkm)
- **Vaatimus kohdistuu talouden toimijaan, joka käyttää ryhmäpakkauksina**
 - Laatikoita (pl. kartonkilaatikat) myyntipakkauksen ulkopuolelle, joilla kootaan tietty määrä tuotteita ryhmäksi varastointi- tai jakeluyksiköksi
- Liite V kieltää kertakäyttöiset muoviset ryhmäpakkaukset 1.1.2030 alkaen
- SUPD muutos kieltää 12.2.2029 alkaen ryhmäpakkauksina käytettävät monipakkausten muovirenkaat

Uudelleenkäyttötavoitteet (4/4)

Juomapakkaukset (Art 29.6-12)

Alkoholillisten ja alkoholittomien juomien pakkaukset:

- 10 % (lkm tai tilavuus) kuluttajan saataville asetetuista juomien myyntipakkauksista oltava uudelleenkäytettäviä pakkauksia 1.1.2030 alkaen,
- 40 % pyrkimys 1.1.2040 alkaen
- vaatimus kohdistuu lopulliseen jakelijaan (esim. kauppa ja ravintolat)
 - Kauppojen voidaan sallia muodostaa korkeintaan 5 jäsenen yhteenliittymiä (pl. samalla tuotemerkillä toimivat), **pooleja** tavoitteiden saavuttamiseksi, poolien markkinaosuus ei saa ylittää 40 %, komission delegoitu säädös 1.1.2028 mennessä poolijärjestelyistä
 - Komission on laadittava ohje 2 v. kuluessa soveltamisalaan kuuluvista **tuotteista (= juomista)**

Jakelijoiden omien tuotemerkkien osallistuttava oikeasuhteisesti tavoitteiden saavuttamiseen

Poikkeukset:

- erittäin helposti pilaantuvat juomat, maito, maitotuotteet ja vastaavat kasvismaitotuotteet, viinit ja viinituotteet sekä väkevät alkoholijuomat.
- ei koske alle 100 m² myyntipinta-alan kauppvoja.
- Jäsenmaat voivat jättää vaatimuksen ulkopuolelle alle 2 000 asukkaan saaret, harvaan asutut kunnat (alle 54 asukasta/km², pl. taajamat, joissa enemmän kuin 5000 asukasta).

Poikkeukset kaikista uudelleenkäyttövelvoitteista

Velvoitteista vapautetaan:

- alle 1000 kg pakkauksia vuodessa markkinoille saattavat
- mikroyritykset (alle 10 työntekijää)

Jäsenmaat voivat sallia poikkeuksen tavoitteista taloudellisille toimijoille 5 vuoden määräajaksi kerrallaan, mikäli

- a. jäsenvaltion pakkausjätteen kierrätysasteet eri pakkausmateriaaleille ylittävät 5 %-yksiköllä vuoden 2025 tavoitteet ja on odotettavissa, että myös 2030 tavoitteet ylittyvät 5 %-yksiköllä
- b. jäsenmaa on saavuttamassa jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevat tavoitteet (vuoteen 2028 mennessä 3 % vähemmän 2018 verrattuna) sekä
- c. ko. toimijat ovat hyväksyneet jätteen synnyn ehkäisemistä koskevan suunnitelman.

Komissio voi delegoidulla säädöksellä **antaa uusia poikkeuksia**

- erityisten taloudellisten rajoitteiden vuoksi
- hygieniaan, elintarviketurvallisuuteen ja ympäristöön liittyvistä syistä, jotka estävät tavoitteiden saavuttamisen

Tavoitteiden uudelleentarkastelu 2034

Horeca-sektorin take a way pakkaukset

Art 32 ja 33

- **12.2.2027** alkaen asiakkailta tulee olla mahdollisuus ostaa [take a way tuotteet omiin astioihinsa](#) samalla tai alemmalla hinnalla. Jakelijan on selvästi informoitava asiakkaita tästä mahdollisuudesta.
- **12.2.2028** alkaen velvoite tarjota asiakkaille mahdollisuus ostaa [take a way juomat ja ruoat uudelleenkäytettävissä astioissa](#). Uudelleenkäytettävät pakkaukset eivät saa olla kalliimpia tai vähemmän houkuttelevia. Jakelijan on selvästi informoitava kuluttajia tästä mahdollisuudesta.
 - Toimijoiden tulee pyrkiä tarjoamaan 10 % tuotteista uudelleenkäytettävissä pakkauksissa 2030 mennessä
 - Jäsenvaltio voi asettaa korkeampia tavoitteita
 - Ei koske mikroyrityksiä

Uudelleenkäyttöjärjestelmät

(Art 26, 27, liite VI)

- Järjestelmässä kannustimet keräyksen varmistamiseksi
- Määriteltävä osallistujien roolit, omistajuus ja mahd. pakkausten omistajuuden siirto
- Kaikilla halukkailla mahdollisuus osallistua yhdenvertaisin ja oikeudenmukaisin ehdoin
- Järjestelmän säännöillä määritellään tarkemmin toiminta, pakkaustyypit (standardit), raportointi
- Varmistettava, että siinä kiertävät uudelleenkäytettävät pakkaukset kiertävät mahdollisimman monta kiertoa; 12.2.2027 komission delegoitu säädös kiertojen vähimmäismäärästä
- Voi vastata tuottajan vastuuta koskevista velvoitteista
- Viimeistään **12.2.2027** komissio perustaa Euroopan uudelleenkäytön seurantakeskuksen (European observatory on re-use) (art 31.7)
 - Seuraa täytäntöönpanoa, kerää tietoa käytännöistä ja edistää parhaiden käytäntöjen kehittämistä

Pakkausten tuottajavastuu

Tuottajan määritelmä

Pakkaustyyppi	Tuottaja
<ul style="list-style-type: none">• Kuljetuspakkaus• Palvelupakkaus, ml. uudelleenkäytettävä palvelupakkaus• Alkutuotannon pakkaus (viljelijäpakkaus)	<ul style="list-style-type: none">• Valmistaja• Maahantuojaja• Ulkomainen etämyyjä, joka myy suoraan loppukäyttäjälle
Muut kuin yllä mainitut pakkaukset	<ul style="list-style-type: none">• Tuotteen pakkaaja• Pakatun tuotteen maahantuojaja• Ulkomainen etämyyjä, joka myy suoraan loppukäyttäjälle
Pakatun tuotteen pakkaus	<ul style="list-style-type: none">• Muu kuin yllä mainittu tuottaja, joka purkaa pakattuja tuotteita olematta loppukäyttäjä

Tuottajan (EPR) velvoitteet (Art 45-47)

- Nykyisten jätedirektiivissä (8 ja 8a art) asetettujen vaatimusten lisäksi tuottajan on vastattava seuraavista **kustannuksista**:
 - pakkausjäteastioihin laitettavat lajittelua helpottavat **merkinnät**
 - vaaditut sekajätteen **koostumus selvitykset**
 - tietty osuus määrärahoista osoitettava **jätteen synnyn vähentämistä ja ehkäisemistä** koskeviin toimiin (tuottajavastuu ja panttijärjestelmät) (art. 51)
- **Raportointi**: Markkinoille saatetut 22 pakkausluokkaa (13 muovia) sekä pakkausjätteen erilliskeräys ja käsittely 13 pakkausluokkaa, (6 muovia), + juomapakkaukset, muovikassit
 - Kevennetty raportointi alle 10 t/v pakkauksia markkinoille saattaville (art. 44.8)
- Tuottajan / tuottajayhteisön haettava lupa tuottajavastuovelvoitteiden hoitamiseen
- Eri toimijoilla velvollisuus varmistaa markkinoille saatettujen / saataville asetettujen pakkausten tuottajavastuovelvoitteiden hoitaminen
 - tuottajien annettava niille tarvittavat tiedot

Toimijoiden velvoitteita

Valmistajan ja maahantuojaan velvoitteet

- Pakkauksia koskevat 5-12 artiklassa säädetyt tuotevaatimukset
 - kierrätettävyys, kompostoitavuus, kielletyt aineet, kielletyt pakkaukset, kierrätetyn muovin pitoisuus, minimointi
 - maahantuojan ilmoitettava markkina- ja valvontaviranomaiselle, jos epäilee vaatimuksenmukaisuutta + korjaavat toimet
- Vaatimustenmukaisuuden arviointi ja –vakuutus (38-39 art, liite VII)
 - asiakirjojen säilytys: kertakäyttöpakkaukset 5 v., uudelleenkäytettävät 10 v
- Pakkausten merkinnät, valmistajan tunnistaminen
 - Tyypin-, erä- tai sarjanumero, josta valmistaja voidaan tunnistaa
- Pakkausten tai **pakkausmateriaalien toimittajan** tiedonantovelvoite (art 16)
 - Toimitettava valmistajalle kaikki tiedot, jotka tarpeen pakkausten vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi

Valmistaja on se, joka valmistaa pakkauksia taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa pakkauksen tai pakatun tuotteen omalla nimellään tai tavaramerkillään. Poikkeus mikroyritykset: pakkauksen toimittaja katsotaan valmistajaksi

Jakelijan velvoitteet

- Varmistettava, että jakelijan markkinoille saataville asettamien pakkausten tuottaja hoitaa tuottajavastuovelvoitteensa
- Varmistettava, että pakkauksissa on vaaditut merkinnät
- Varmistettava, että valmistajan tai maahantuojan yhteystiedot on ilmoitettu pakkauksessa
- Mikäli epäilee, että pakkaus ei ole vaatimustenmukainen tai valmistaja tai maahantuoja ei ole täyttänyt merkintävelvoitettaan, ei saa asettaa pakkausta saataville markkinoille, ennen kuin velvoitteet täyttyvät. Ilmoitettava markkinavalvontaviranomaiselle epäilystä
- Pakkauksen vaatimuksenmukaisuuden arvioinnin kannalta olennaisten tietojen tiedonantovelvoite viranomaiselle
- Yli 400 m² myyntipinta-ala: pyrittävä varaamaan 10 % uudelleentäyttöpisteille
- Juomapakkausten uudelleenkäyttötavoite

Verkkoalustan tarjoajan velvoitteet

- Verkkoalustan tarjoajan on hankittava tuottajilta (etämyyjiltä) seuraavat tiedot (art 45):
 - Tuottajan rekisteröinnistä siinä jäsenvaltiossa, jossa kuluttaja sijaitsee sekä tuottajan rekisteröintinumero(t)
 - Tuottajan vakuutus siitä, että täyttää tuottajavastuovelvoitteensa
- On arvioitava parhaansa mukaan, että sen saamat tiedot ovat täydellisiä ja luotettavia
- Etämyyjän nimettävä valtuutettu edustaja kuhunkin jäsenvaltioon, johon myy tuotteita suoraan loppukäyttäjälle (art 45.3)
- Jäsenvaltiot voivat edellyttää myös kolmansiin maihin sijoittautuneita etämyyjiä nimeämään valtuutetun edustajan (art 45.3)

Jakelupalvelun tarjoajan velvoitteet

- Tuottajan, joka **tarjoaa pakkauksia** tai pakattuja tuotteita unionissa sijaitsevalle **kuluttajalla** ja tekee sopimuksen **jakelupalvelun tarjoajan** kanssa jostakin seuraavista palveluista:
 - Varastointi, pakkaaminen, varustaminen osoitteella ja lähettäminen
- Tuottajan annettava tiedot rekisteröitymisestään ja vakuutus tuottajavastuovelvoitteiden hoitamisesta (art 45.7-8)
- Jakelupalvelujen tarjoajan on parhaansa mukaan pyrittävä arvioimaan, ovatko tiedot luotettavia ja täydellisiä
 - Arvioinnissa käytetään virallista verkkotietokantaa tai tuottajavastuurekisteriä tai tuottajan esittämiä tositteita
 - Jos on syytä epäillä, että tiedot ovat puutteellisia tai virheellisiä, on pyydettävä tuottajaa korvaamaan virheensä viipymättä
 - Jos tilannetta ei korjata, jakelupalvelun tarjoajan on keskeytettävä palvelunsa tarjoaminen ko. tuottajalle

On varmistettava, että pakkausten vaatimuksenmukaisuus ei vaarannu käsittelyssä (varastointi, käsittely, pakkaaminen, lähettäminen) (20 art)

Pakkausten käyttäjän velvoitteet

- **Ryhmä- ja kuljetuspakkauksia käyttävät:**
 - Pakkauksen tyhjän tilan minimointi (art 24)
 - Uudelleenkäyttötavoitteet (art 29)
- **Myyntipakkauksia täyttävät**
 - varmistettava tyhjän tilan minimointi (art 24)
- **Noutoruoka- ja juoma-ala**
 - Uudelleentäyttö- ja uudelleenkäyttötarjontaa koskeva velvoite (art 32-33)
 - Horeca-sektorin tiloissa kertakäyttökielto muovipakkauksille
- **Pakkausjätehuollon toimijat, jätteen keräyksen järjestäjät**
 - Jäteastioiden merkinnät (art 13)
 - Pakkausjätteen käsittelyä koskevien tietojen toimittaminen viranomaiselle (13 luokkaa, 6 muovia) (art 23)
 - Toimitettava tuottajille/tuottajayhteisöille tarpeelliset tiedot tuottajan raportointia varten (13 luokkaa, juomapakkausten erilliskeräys)

Ympäristöä säästävät julkiset hankinnat (Art 63)

- 5 vuoden kuluttua komission laadittava täytäntöönpanosäädös julkisten hankintojen pakkauksia koskeviksi minimivaatimuksiksi silloin kun pakkaukset tai pakatut tuotteet muodostavat vähintään 30 % hankinnan arvosta
- Sovelletaan 12 kk kuluttua täytäntöönpanosäädöksen voimaan tulosta

Jäsenvaltion velvoitteita

- Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen, rikkomusten seuraamuksista säätäminen
- Pakkausjätteen määrän ja muovikassien vähentämistavoite, pakkausjätteiden jätehuoltosuunnitelman ja jätteiden määrän vähentämissuunnitelman tekeminen
- Huolehdittava tarvittavien palautus- ja keräysjärjestelmien käyttöönotto (ml. panttijärjestelmä), erilliskeräystavoitteiden asettaminen, pakkausjätteiden kierrätystavoitteet, pakkausten ja pakkausjätteiden käsittelyn suunnitelma
- Tuottajarekisterin perustaminen
- Kannustettava uudelleenkäyttöjärjestelmien perustamista
- Raportointi komissiolle, tietokannan perustaminen
- Lisäksi lukuisia toimia, joiden tarkoitus edistää asetuksen tavoitteiden toteutumista

Jäsenvaltioille säädetty harkintavaltaa

Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa

- Säättää pidemmälle meneviä tavoitteita tai vaatimuksia
 - uudelleenkäyttötavoitteet, panttijärjestelmät, toimia, jotka ylittävät jätteen synnyn ehkäisyn vähimmäistavoitteet
- Vapauttaa tiettyjä toimijoita tietyistä velvoitteista (uudelleenkäyttö)
- Sallia lopullisten jakelijoiden muodostaa pooleja (juomapakkausten uudelleenkäyttö)
- Määritellä tiettyjen kompostoituvien pakkausten käytön sallimisen

Eräitä soveltamisajankohtia (1)

11.2.2025	Uudelleenkäytettävää pakkausta koskevat edellytykset 11.2.2025 alkaen markkinoille saatetuille pakkauksille + 12.2.2027 delegoitu säädös kiertojen vähimmäismäärästä (art 11)
12.8.2026	<ul style="list-style-type: none">• Pakkausten tuottajan määritelmä• tuottajien kustannusvastuu (art 45)• Uudelleenkäytettäviin pakkauksiin liittyvät velvoitteet talouden toimijoille, jotka asettavat saataville tai käyttävät uudelleenkäytettäviä pakkauksia (art 26-27, liite VI)
12.2.2028	Myyntipakkausten tyhjän tilan oltava mahdollisimman pieni (art 24.4)
12.8.2028	Pakkauksissa ja jäteastioissa oltava lajittelua helpottava merkintä pakkausmateriaalista (art 12 ja 13)
12.2.2029	Uudelleenkäytettävissä pakkauksissa oltava merkintä (art 12) (pl. avoimen kierron järjestelmät)

Eräitä soveltamisajankohtia (2)

1.1.2030	<ul style="list-style-type: none">• Pakkaukset suunniteltava painoltaan ja tilavuudeltaan mahdollisimman pieniksi (art 10)<ul style="list-style-type: none">• Pyydetään yhdenmukaistettuja standardeja 12.2.2027 mennessä• Ryhmä- ja kuljetuspakkauksissa tyhjän tilan osuus max 50 % (art 24)• Uudelleenkäyttötavoitteet (kuljetus-, ryhmä- ja juomapakkauksille) (art 29)• Pakkausjätteen vähentämistavoitteet ja kierrätystavoitteet (art 43 ja 52)• Tietyt kielletyt pakkausmuodot (art 25 ja liite V)• Pakkausten täytettävä kierrätettävyysskriteerien luokat A, B tai C (väh. 70 %) (art 6, liite II)
1.1.2035	<ul style="list-style-type: none">• Laajamittaisen kierrätyksen kriteerit (art 3.1.39, 6 ja liite II)
1.1.2038	<ul style="list-style-type: none">• Pakkausten täytettävä kierrätettävyysskriteerien luokat A tai B (väh. 80 %) (art 6, liite II)

Komission säädökset, ohjeet, standardit, arvioinnit

Toimeenpanosäädökset	11 kpl
Delegoidut säädökset	3 kpl
Raportit/arvioinnit ja mahdolliset lainsäädännön muutokset	13 kpl
Standardointipyynnöt	3 kpl
Ohjeiden valmistelu	3 kpl
Toimielimen perustaminen: Uudelleenkäytön seurantakeskus	1 kpl
Komissiolla lisäksi valta antaa useita täytäntöönpano- tai delegoituja säädöksiä tai tehdä arviointeja säännöksistä	

Keskeisiä tulevia säädöksiä ja ohjeita

12.2.2026	Rekisteröinti ja tietojen ilmoittaminen
12.8.2026	Merkinnät Materiaalikoostumuksen tunnistaminen digitaalisesti
31.12.2026	Kierrätetyn muovin pitoisuuden laskenta Kierrätysteknologioiden kestävyyskriteerit
12.2.2027	Uudelleenkäytön vähimmäiskiertojen lukumäärä Jäsenmaiden raportoinnin muoto Ohje kielletyistä pakkaustyypeistä (liite V) Ohje uudelleenkäyttövaatimusten piiriin kuuluvista tuotteista (juomat) Perustettava Euroopan uudelleenkäytön seurantakeskus
30.6.2027	Uudelleenkäytön laskentamenetelmät
1.1.2028	Kierrätettävyyden kriteerit (DfR)
12.2.2028	Kuljetuspakkausten tyhjän tilan osuuden laskeminen
1.1.2030	Laajamittaisen kierrätyksen arviointomenetelmä

Keskeisiä tulevia standardointipyyntöjä ja arviointeja

12.2.2026	Standardi kompostoituvan / kotikompostoituvan pakkauksen vaatimuksista
12.2.2027	Standardi pakkausten minimointia koskevasta mittaamismenetelmästä
1.1.2028	Arvio tarpeesta säätää poikkeuksia kierrätetyn materiaalin pitoisuusvaatimuksista
12.2.2028	Biopohjaisten muovipakkausten uudelleentarkastelu -> mahdollinen lainsäädäntöehdotus: <ul style="list-style-type: none">- kestävyysvaatimukset,- tavoitteet käytölle,- mahdollisuus korvata kierrätetyn muovin käyttöosuutta
12.8.2030	PFAS rajoitusten uudelleentarkastelu
12.2.2032	<ul style="list-style-type: none">- Kierrätetyn materiaalin vähimmäisosuuksien uudelleentarkastelu,- kiellettyjen pakkausten ja poikkeusten uudelleenarviointi,- arvio muovikassien vähentämistavoitteen laajentamisesta muihin materiaaleihin,- pakkausjätteen vähentämistavoitteen uudelleentarkastelu
1.1.2034	Uudelleenkäyttötavoitteiden uudelleentarkastelu

Kiitos!

Tarja-Riitta Blauberg
Ympäristöneuvos, YM
puh. 040 0143 917
tarja-riitta.blauberg@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 4–10, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

